

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

5. Super quibus compromitti possit vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

leatē cum eis in unam sententiam convenire; ut sic absentia illius, præsentia repletur divinā, cum faciat reputari pro præsentē, *d. c. 2. Secus constitutum in tribus iudicibus simpliciter delegatis, quia majori maturitate dantur, d. c. 2. & ibi Gloss. & Doct.*

§. V.

Super quibus compromitti possit, vel non.

1. Non potest compromitti super causa matrimonii.
2. Non super rebus spiritualibus.
3. Non ab exemptis in præjudicium exemptionis.

Compromitti in arbitros potest super qualibet causa, Canonibus aut legibus non prohibita, ne super ea compromittatur. In primis igitur, sicut non potest transigi in causa matrimonii, ita nec compromitti, *c. Ex parte ult. sup. De transact.* ob magnum animæ periculum, quod in ea causa vertitur.

2. Secundo, non potest compromitti super translatione Episcopi, vel aliis rebus spiritualibus, veluti beneficiis Ecclesiasticis, nisi id fiat auctoritate superioris, *cap. Ex parte 10. h. t. ne vitiosus ad beneficia, quæ non nisi Canonice institutione acquiri possunt, detur ingressus.*

3. Tercio, exempti & immediate subjecti summo Pontifici, absque ejus auctoritate seu licentia compromittere nequeunt, in præjudicium exemptionis, *cap. Cum tempore 5. hoc tit.* quia id vergeret in præjudicium ejusdem Pontificis, cujus potius agitur jus, quod sibi in exemptos reservavit, quam ipsorum exemptorum, Deinde etiam jure civili non potest fieri compromissum in arbitros, ubi agitur causa libertatis, quia, ut inquit Paulus J. C. *d. l. Non distinguimus 32. §. De liberali 7. D. eod.* favor libertatis est, ut majores judices habere debeat: atque causa exemptionis magnam affinitatem habere videtur cum causa libertatis, *d. cap. Cum tempore, in verbis, contra libertatem ipsius Monasterii, & in verbis, privilegium vel indulgentia libertatis.*

An verò Prælati Ecclesiæ possit compromittere super rebus Ecclesiæ, & an tale compromissum transeat ad successorem, vide remissive apud Marantam, p. 4. *Distinct. 14. & Marcum Antonium De compromissis q. 4. in V. Res prohibita alienari.*

§. VI.

De effectu compromissi & sententiæ Arbitrorum,

1. Pendente arbitrio coram judice agi non potest parte invita.
2. Arbitri à suscepto semel arbitrio resilire non possunt.
3. Sententia arbitratorum standum est.
4. Neque ab ea appellatur.

Arbitri potestas omnis ex ipso compromisso dependet. Non ergo quodlibet statuere arbiter poterit, nec in qualibet, nisi de qua compromissum est, & quatenus compromissura est, *l. Non distinguimus 32. §. de officio 15. D. h. tit.*

1. Semelq; in arbitros facto compromissio non potest, pendente arbitrio, causa amplius coram Judice discutī altero invito; & agere volens, exceptione pendenti arbitri repellitur, *l. Si quis rem 30. D. eod.*

2. Quod si verò ipsi arbitri, semel electi & suscepto arbitrio, postea causam cognoscere & definire detrectent, potest iudex eos cogere; quia liberum quidem est ab initio arbitrium recipere, cum hæc res sit libera & soluta, & extra necessitatem iurisdictionis posita, sed ubi semel receptum fuerit arbitrium, iam officium susceptum arbitri implere tenentur, & ab hoc cogi à iudice possunt, quia ad iudicem spectat, studere, ut lites finiantur nec decipi eo oportet, qui aliquem, quasi virum bonum deceptorem inter se elegerint, *l. Labeo 3 §. tametsi D. eod.*

3. Quantum ad sententiam atinet arbitrorum, cum illi ex mutuo consensum partium assumantur, hodie standum est arbitrio, sive æquum sit sive iniquum, *c. l. c. Per suas c. Exposita h. t.* sibi que partes imputent necesse est, quod in eam vel tales compromiserint, *l. Diem proferre 27 §. statim D. eod. l. Societatem §. fin. D. pro socio.* Et iure Codicis sive ex Constitutionibus Imp. dixi antea competere actionem & exceptionem ex sententia arbitri, expresso aut tacito decem dierum consensu à litigatoribus semel approbata, *l. 4. l. penult. Cod. eodem.* Nisi forte arbitri formam compromissi excesserint, *cap. Cum dilectus hoc tit.* aut sordibus vel gratiā ducti sententiam tulerint, *l. ita demum D. eod.* aut non observato iudicii ordine